

Tillæg nr. 66 til Kommuneplan 2017-2029

Rammebestemmelser for rammeområderne
SPAR.TA.01_T66 og SPAR.B4.02_T66

Forslag

Tillæggets område

VIBORG
KOMMUNE

Tillæg 66 - Sparkær

Formål

Byrådet har besluttet, at planlægningen i Viborg Kommunes mindre byer og landsbyer skal styrkes med det formål at gøre planerne tidssvarende og byerne mere attraktive.

Arbejdet med plangennemgangen er tilrettelagt, så der samtidig udarbejdes borgerdrevne lokale udviklingsplaner, hvor ønskerne til den fremtidige udvikling i det enkelte lokalsamfund formuleres i dialog mellem borgerne i lokalsamfundet og kommunen.

Udviklingsplanerne er en del af kommuneplanen og viser byrådets plan for byens fysiske udvikling – både på kort sigt og på langt sigt. Udviklingsplanerne er en blanding af arealudlæg og konkrete initiativer/projekter.

Formålet med tillæg nr. 66 til Kommuneplan 2017-2029 er at indarbejde en lokal udviklingsplan for Sparkær og at foretage rettelser i rammer som konsekvens heraf. Tillægget udgør det planmæssige grundlag for at kunne etablere et togstop ved en eksisterende jernbane, som kan fremme bosætning og udvikling i øvrigt.

Fakta om udviklingsplaner for kommunens mindre byer og landsbyer

Der skal potentielt udarbejdes lokale udviklingsplaner for alle kommunens mindre byer og landsbyer med undtagelse af Viborg og Bjerringbro, dvs. godt 80 bysamfund med mellem 50 og 3.000 indbyggere:

- Viborg Kommune har 29 mindre byer og landsbyer i byzone med mellem 275 og 2.500 indbyggere.
- Viborg Kommune har 71 bysamfund i landzone, heraf 54 afgrænsede landsbyer og 17 mindre bebyggelser med mellem 30 og 300 indbyggere. En afgrænset landsby er byrådets signal om, at der kan ske en (begrænset) udvikling.

Idéfase

Da der er tale om væsentlige ændringer i forhold til kommuneplanen, har byrådet fra den 18. februar til den 4. marts 2021 indkaldt idéer og forslag til den kommende planlægning i henhold til planlovens § 23c. Under idéfasen modtog kommunen fire høringssvar, der primært omhandlede indretningen af pladsen ved det nye togstop.

Retningslinjer

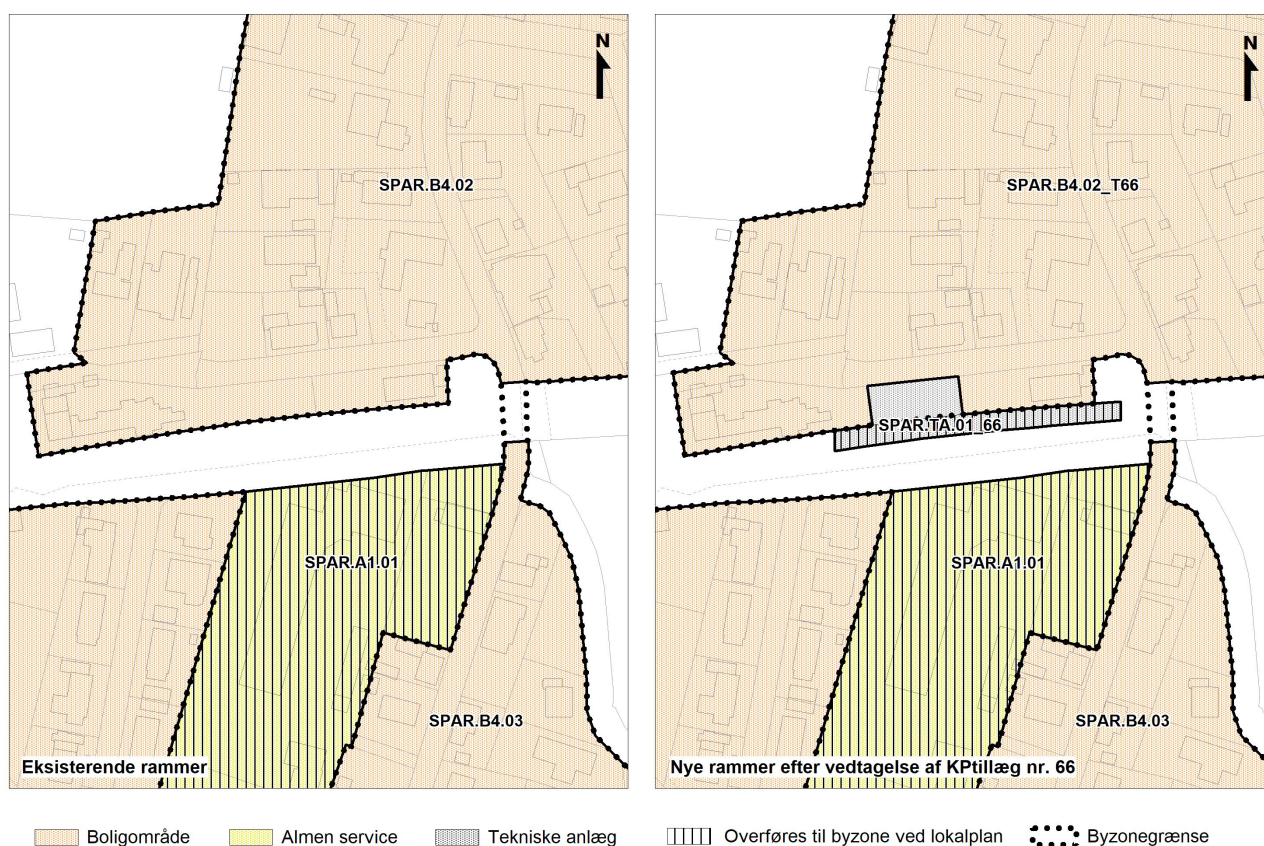
For det nye rammeområde SPAR.TA.01_T66 gælder følgende retningslinjer i kommuneplanen:

3 Veje og øvrig infrastruktur

Byrådet ønsker, at kommuneplanlægningen tager udgangspunkt i den bedst mulige udnyttelse af den eksisterende infrastruktur, at der sættes særligt fokus på byudviklingsmuligheder langs jernbanen og det øvrige fremtidige kollektive trafiknet, og at der arbejdes for stoppesteder ved flere byer, der kan understøtte pendling og bosætning.

Nærværende tillæg udgør det planmæssige grundlag for at kunne etablere et togstop, som er i overensstemmelse med at udnytte eksisterende infrastruktur samt understøtte pendling og bosætning.

Rammer

Planen udlægger et nyt område til teknisk anlæg. Samtidig justeres afgrænsningen af det eksisterende rammeområde til blandede boliger nord for jernbanen (SPAR.B4.02).

Det nye rammeområde SPAR.TA.01_T66 udlægges som et af kommuneplanens TA-rammeområder. Området kan anvendes til teknisk anlæg.

Lokal udviklingsplan

Der er udarbejdet en lokal udviklingsplan for Sparkær, der erstatter den tidligere byskitse for byen. [Link til udviklingsplanen for Sparkær.](#)

Redegørelse

Natura 2000-områder

Der gælder særlige regler for internationale beskyttelsesområder – Natura 2000-områder – som

består af habitat- og fuglebeskyttelsesområder samt Ramsarområder. I Natura 2000-områder må der bl.a. ikke planlægges for nye arealer til byzone eller sommerhusområde samt nye større vejanlæg, trafik anlæg, tekniske anlæg m.v.

Planområdet ligger ca. 1,7 km fra det nærmeste Natura 2000-område - Habitatområde nr. 38 "Bredsgård Sø". Der er ingen Ramsar- og Fuglebeskyttelsesområder i nærheden.

Viborg Kommune vurderer, at der på grund af afstanden og planens udlæg af areal til teknisk anlæg (togstop) ved et eksisterende større teknisk anlæg (jernbane) ikke er risiko for påvirkning af bevaringsstatus for udpegningsgrundlaget, handleplaner eller skovplaner i Natura 2000-netværket eller områdernes integritet.

Bilag IV- og rødlistede arter

I planlægningen af nye områder skal der tages særligt hensyn til udvalgte dyre- og plantearter, som er sjældne og i fare for at forsvinde eller allerede er forsvundet.

Viborg Kommune vurderer, at planområdet og dets nærområde ikke udgør et oplagt yngle- og rasteområde for Bilag IV-arter eller rødlistede arter.

Beskyttelse af vandmiljøet

Planområdet er omfattet af Vandområdeplan 2015-2021 for Vandområdedistrikt I – Jylland og Fyn. Området ligger i Hovedvandområde 1.2 Limfjorden. Planen er i overensstemmelse hermed.

Oversvømmelse og erosion

Viborg Kommune vurderer jf. klimatilpasningsplanen (retningslinje 14 i Kommuneplan 2017-2029), at planområdet ikke ligger indenfor arealer, hvor der er risiko for oversvømmelse eller erosion.

Beskyttelse af grundvandet

Kommuneplantillægget udlægger et nyt rammeområde til teknisk formål inden for indvindingsoplandet og indsatsområdet til Sparkær Vandværk, som i indsatsplan for Sparkær Vandværk er udpeget som værende indsatsområde mht. nitrat. Nedsivning af vej, tag- og overfladevand bør ikke nedsives via faskine men til regnbed, da afstanden til vandværkets borer er ca. 100 meter.

Råstofplan

I Råstofplan 2016 eller forslag til Råstofplan 2020 for Region Midtjylland er der ikke udlagt råstofgraveområder eller råstofinteresseområder indenfor eller i umiddelbar nærhed af planområdet.

Produktionsvirksomheder

Viborg Kommune vurderer, at kommuneplantillægget ikke indebærer en påvirkning af produktionsvirksomheder.

Miljøvurdering

Kommunen skal i nogle tilfælde miljøvurdere planforslag inden den endelige vedtagelse. Det fremgår af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Planforslaget er omfattet af kravet om miljøvurdering, da planforslaget er omfattet af lovens bilag 2, pkt. 10, litra c – infrastrukturprojekter - anlæg af jernbaner og anlæg til kombineret transport og af

intermodale terminaler. Planforslaget påvirker ikke et internationalt naturbeskyttelsesområde væsentligt.

Ifølge § 8, stk. 2, nr. 1 skal planer, der fastlægger anvendelsen af et mindre område på lokalt plan eller alene medfører mindre ændringer i forhold til den gældende planlægning kun miljøvurderes, hvis de må antages at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet. Da planforslaget omfatter en anvendelsesændring og et mindre nyudlæg, som samlet har et areal på ca. 1.300 m², vurderes det, at planforslaget omfatter et mindre område på lokalt plan.

Planforslaget vurderes på baggrund af en screening ikke at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet og er derfor ikke at være omfattet af krav om miljøvurdering af planer, da:

- Omfanget af byggeriet ikke afviger væsentligt fra omkringliggende bebyggelse,
- Der ikke inddrages jord, som ikke i forvejen anvendes til jernbane,
- Naturinteresserne er begrænsede,
- Trafikbelastningen ikke øges væsentligt,
- Beskyttelse af grundvandet sker ved at overfladevand afledes til regnbed eller kloak.

Afgørelsen om, at planforslaget ikke er omfattet af lovens krav om miljøvurdering, offentliggøres sammen med planforslaget og kan påklages i 4 uger efter offentliggørelsen.

Miljøkonsekvensvurdering af konkrete projekter (VVM)

Planlægningen giver mulighed for etablering af et togstop, der evt. kan medføre krav om en screening og evt. efterfølgende miljøkonsekvens-rapport. De kriterier, der skal anvendes ved vurderingen af, om et anlæg kan få væsentlige indvirkning på miljøet, er projektets karakteristika, projektets placering og den potentielle miljøpåvirkning.

Der vil blive taget stilling til, om et konkret projekt skal screenes, og om det i givet fald forudsætter en miljøkonsekvensvurdering ved sagsbehandlingen af det enkelte projekt. For projekter omfattet af miljøvurderingsloven gælder, at bygherren skal indgive en skriftlig ansøgning til kommunen.

Offentliggørelse og retsvirkninger

Vedtagelse

Forslag til tillæg nr. 66 til Kommuneplan 2017-2029 er godkendt til offentlig fremlæggelse den 22. juni 2021.

Kommuneplantillægget er vedtaget endeligt den X 202X.

Når kommuneplantillægget er vedtaget endeligt, indarbejdes det i den samlede kommuneplan.

Offentliggørelse

Et forslag til kommuneplantillæg skal i offentlig høring i mindst 4-8 uger. Det giver borgere og myndigheder mulighed for at komme med bemærkninger og forslag til ændringer.

Ved den endelige vedtagelse kan et forslag til kommuneplantillæg ændres. Borgere, der berøres væsentligt af disse ændringer, får mulighed for at udtale sig, inden forslaget vedtages endeligt.

Hvis der skal ske væsentlige ændringer ved den endelige vedtagelse, skal planforslaget offentliggøres igen.

Forslag til tillæg nr. 66 til Kommuneplan 2017-2029 offentliggøres hermed i overensstemmelse med lov om planlægning § 24

fra den 1. juli 2021 til og med den 26. august 2021.

Bemærkninger, ændringsforslag og indsigelser til planforslaget skal være modtaget senest den 26. august 2021.

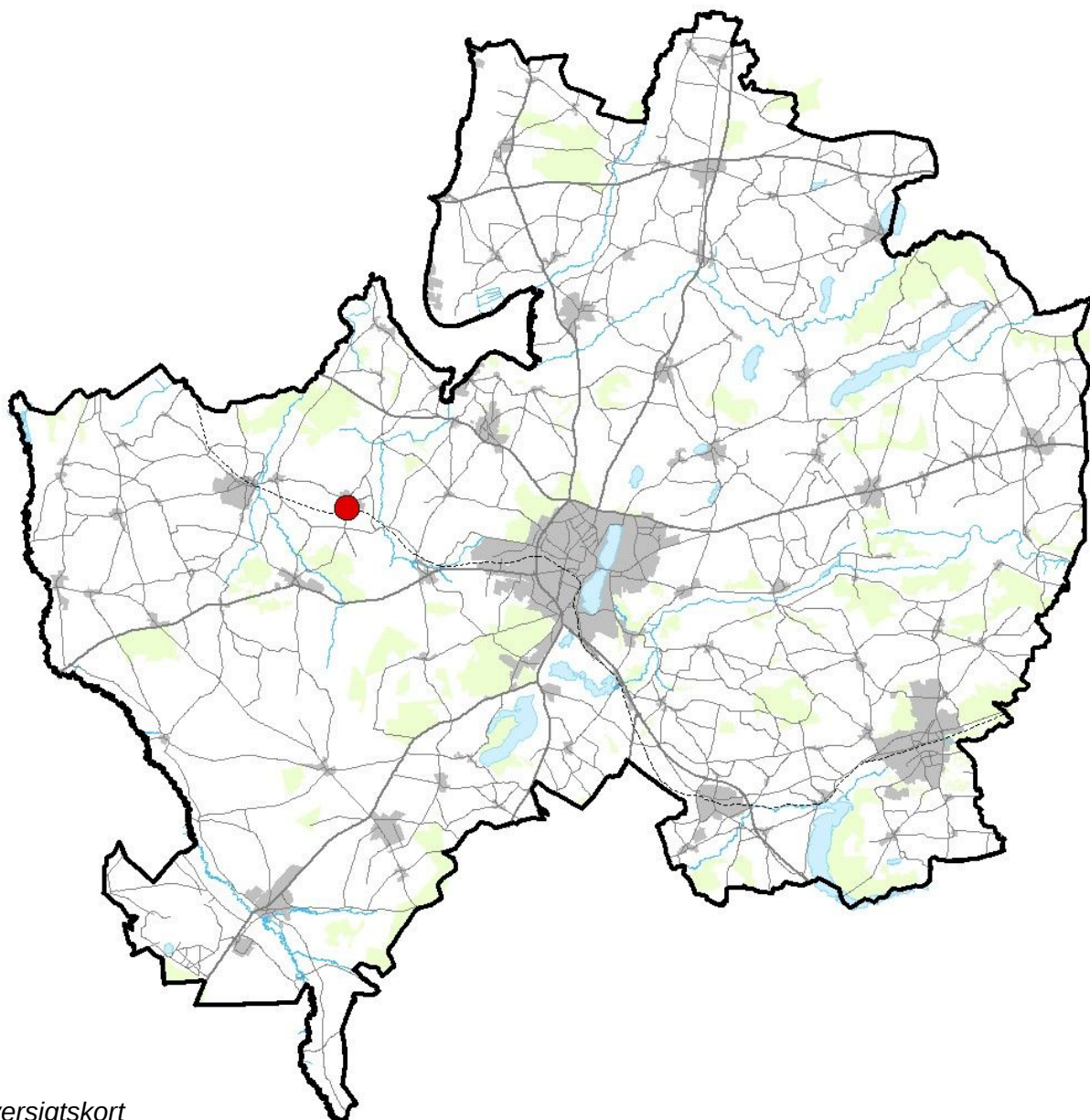
De skal sendes til Viborg Kommune, Plan og Byggeri via hjemmesiden viborg.dk/KPT66 via boksen "Indsend høringssvar".

Retsvirkninger

Et kommuneplantillæg er en del af kommuneplanen. Kommuneplanen er ikke direkte bindende for borgerne. Byrådet kan dog modsætte sig byggeri og anlæg, der ikke er i overensstemmelse med kommuneplanens rammer, hvis der ikke er en gældende lokalplan eller byplanvedtægt for området. Inden for byzoner eller sommerhusområder, kan byrådet fastlægge rækkefølgebestemmelser i kommuneplanen og modsætte sig byggeri og anlæg, som er i modstrid med dem.

Kommuneplanen forpligter derimod byrådet. Det betyder, at Viborg Kommune skal fremme tiltag, som er i overensstemmelse med planen. Det kan f.eks. ske ved at udstede tilladelser eller lade lokalplaner udarbejde, som muliggør realisering af kommuneplanen.

Lokalplaner skal være i overensstemmelse med kommuneplanen. Kommuneplantillæg udarbejdes oftest for at sikre, at en lokalplan er i overensstemmelse med kommuneplanens rammebestemmelser for f.eks. anvendelse, bebyggelsesprocent, byggehøjder mv.

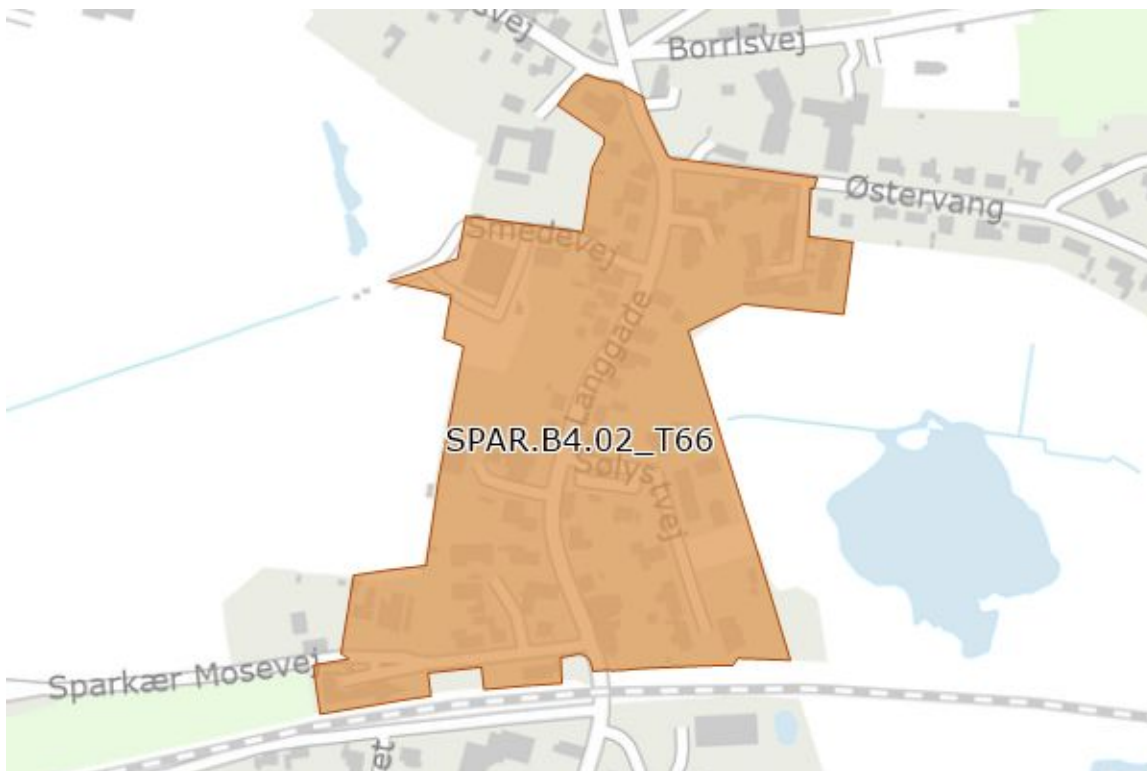
Oversigtskort

Læsevejledning

Indholdsfortegnelse

SPAR.B4.02_T66 - Sparkær Blandede boliger	8
SPAR.TA.01_T66 - Sparkær Teknisk anlæg	10

SPAR.B4.02_T66 - Sparkær Blandede boliger

Anvendelse

Generel anvendelse er **boligområde**

Specifik anvendelse er angivet til **åben-lav boligbebyggelse, tæt-lav boligbebyggelse**

Generelle anvendelsesbestemmelser

Boligtype inkl. fællesanlæg: Kun åben-lav og tæt-lav boliger.

Almen service Kun daginstitutioner som børnehave og lignende samt mindre døgninstitutioner, der kan indpasses i boligområder.

Detailhandel: I særlige tilfælde kan der indpasses enkeltstående dagligvare- og udvalgswarebutikker til områdets daglige forsyning jf. retningslinje 2.

Egentlig erhverv: Nej

Liberales erhverv: Kun erhverv i egen bolig tilladt jf. definition. Kun liberale erhverv der kan indpasses i områdets karakter jf. retningslinje 1.

Øvrige formål: Kun mindre lokale restauranter, der kan indpasses i områdets karakter jf. retningslinje 1, samt mindre tekniske anlæg.

Zonestatus

Zonestatus ved lokalplanlægning: **byzone**

Bebyggelsesomfang

Maksimal bebyggelsesprocent er **40%** af det enkelte jordstykke

Maksimale antal etager er **1,5**

Maksimal højde er **8,5 m**

For 'Åben-lav boligbebyggelse' gælder

Maksimal bebyggelsesprocent er **30%** af det enkelte jordstykke

Miljø

Mindst tilladte miljøklasse er **1**

Klasse 1 omfatter virksomheder og anlæg, som kun påvirker omgivelserne i ubetydelig grad, og således kan integreres med boliger. Anbefalet minimumsafstand i forhold til boliger 0 m.

Maksimalt tilladte miljøklasse er **2**

Klasse 2 omfatter virksomheder og anlæg, som kun påvirker omgivelserne i ringe grad, og ville kunne indplaceres i områder, hvor der også findes boliger. Anbefalet minimumsafstand i forhold til boliger 20 m.

Der kan dog jf. retningslinje 2 indpasses lokale butikker i op til miljøklasse 3, hvor de ikke medfører væsentlige støjgener for de omkringboende.

Udstykning

Rammen regulerer ikke udstykning

SPAR.TA.01_T66 - Sparkær Teknisk anlæg

Anvendelse

Generel anvendelse er **teknisk anlæg**

Specifik anvendelse er angivet til **trafikanlæg**

Generelle anvendelsesbestemmelser

Boliger inkl. fællesanlæg: Nej

Almen service: Nej

Detailhandel: Nej

Liberale erhverv: Nej

Egentlige erhverv: Nej

Øvrige formål: Kun tekniske anlæg til almene formål.

Zonestatus

Zonestatus ved lokalplanlægning: **byzone**

Bebyggelsesomfang

Maksimal bebyggelsesprocent er **30%** af området som helhed

Maksimale antal etager er **1**

Maksimal højde er **5 m**

Der kan tillades større højde ved etablering af tekniske anlæg til et områdes forsyning, lysanlæg og lignende.

Udstykning

Rammen regulerer ikke udstykning

FORSLAG: Sparkær i dag

Klik på kortet for at se i større størrelse.

Byens liv

Midt i et naturskønt område ligger Sparkær. Her findes alt hvad der er brug for, for at have helhed, sammenhæng og tryghed i hverdagslivet. Sparkær er en aktiv by med et rigt foreningsliv og aktiviteter for alle aldersgrupper. Her er sammenhold og en stærk tradition for at arbejde for byens udvikling i fællesskab. Sparkær er en by, hvor man løfter i flok – ”det er sjovt når man kan se byen bliver glad for det man gør!”

(Opsummering på baggrund af borgermøder i Sparkær - efterår 2019)

 Indbyggere 649 Forventet vækst.	 Almen service Dagtilbud, skole 0.-6., ungdomsklub, sportsplads, friplejehjem, forsamlingshus, medborgerhus, kirke.	 Handel og erhverv Dagligvarer, håndværk/service.	 Byggemuligheder Bolig: Billingevej. Erhverv: Tørveskæret.	 Aktører Lokalråd, borgerforening, idræt, spejder, amatørteater, Billingscenen og -festen.
--	--	--	---	---

Klik på tabellen for at se i større størrelse.

Byens struktur

Sparkær ligger 13 km vest for Viborg. Der er 5 km til Stoholm og 20 km til Skive.

Sparkær bestod i 1600-tallet af få gårde og enkelte huse. Byen opstod siden omkring byens centrale vejkrøds. Byens eksistensgrundlag har været tørveproduktion, som for 100 år siden var Danmarks største.

Sparkær er tidligere stationsby, og byen gennemskæres af Struer-Langå jernbanen, hvor størstedelen af byen ligger nord for jernbanen.

Byens struktur er bygget op omkring tre centrale gader (Langgade/ Præstebakken, Bækkegårdsvej og Østervang), med grønne kiler ind imellem. I byens midte ligger den ældre bebyggelse som facadebebyggelse, mens parcelhuskvarterer knytter sig til hver af de tre hovedgader i byens udkant.

Byens centrale funktioner – skole, medborgerhus, købmand, forsamlingshus – ligger fordelt i hele Langgades udstrækning, men det er området omkring købmanden som af borgerne betegnes som byens centrum.

I den nordlige del af Sparkær ligger Billingsparken, som binder den nordlige bydel sammen. Billingsparken er et fritidsområde til frilufts- og sportsaktiviteter, og rummer en amfiscene der danner rammen om det traditionsrige egnsspil Billingsspillet. Parken er også ramme om den årlige byfest Billingsfesten.

I den vestlige del af byen, syd for Bækkegårdsvej, er et erhvervsområde.

Lige syd for Sparkær er der reserveret areal til en vejforlægning af rute 26 mellem Viborg og Skive.

Rundt om Sparkær

Tæt på byens centrum findes gode rekreative områder, og rundt om Sparkær er landskabet varieret og rummer store naturkvaliteter.

En hedeslette ligger op ad byens vestlige og nordlige kant og danner mod vest et lavbundsareal, Sparkær mose, og indgår mod nord i Billingsparken.

Det stærkt kuperede landskab nordøst og sydøst for byen er dannet af en randmoræne. Mellem disse højdedrag ligger rester af et moseområde, der i dag fremstår som sø, hvor der anlagt park med gode stier til.

Længere mod øst skærer en markant tunneldal sig gennem landskabet i nord-syd-gående retning langs Fiskbæk Å.

Mod syd udgør jernbanen en barriere mellem byen og landskabet, som primært er karakteriseret ved at være et dyrkningslandskab.

Links

[Link til Sparkærs officielle hjemmeside](#)

[Link til ledige kommunale byggegrunde i Viborg Kommune](#)

Signaturforklaring

Boligområde under udbygning

Erhvervsområde under udbygning

Dagligvarebutik

Rekreativt område

Bus

Dagtilbud

Skole

Plejecenter

Idrætsanlæg

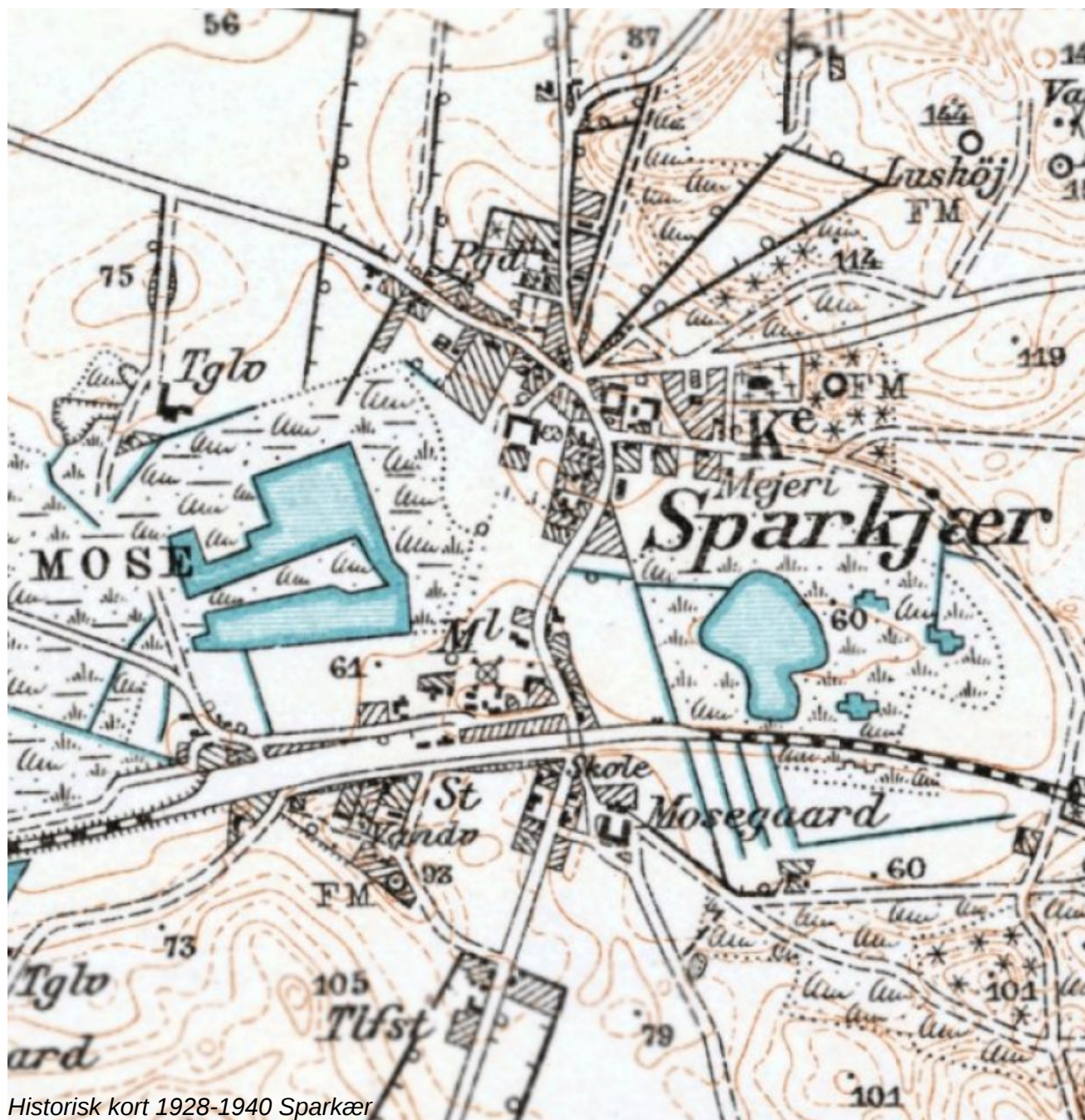

Mødested

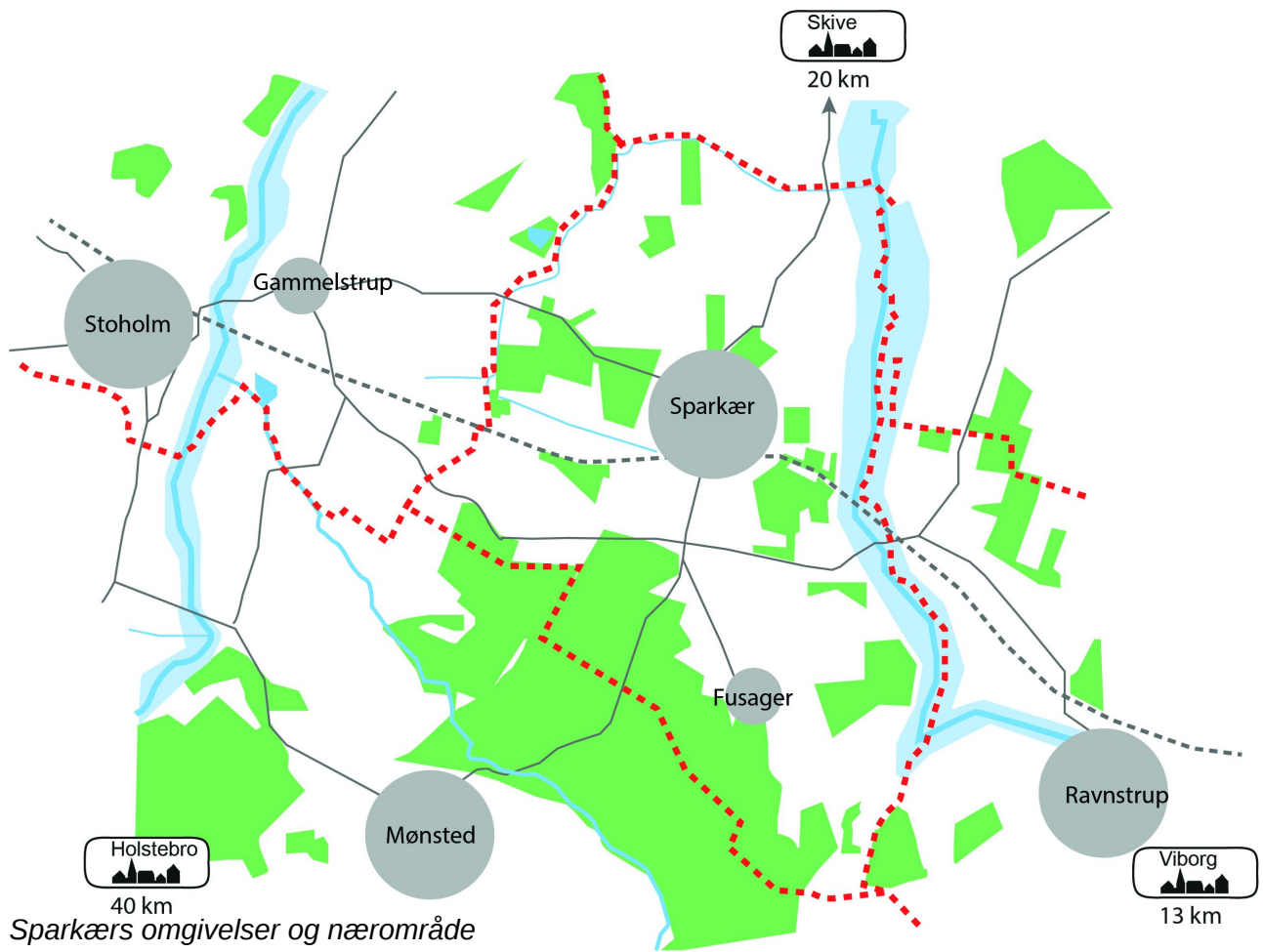

Kulturhistorie og seværdighed

Signaturforklaring

Historisk kort 1928-1940 Sparkær

FORSLAG: Udviklingsplan for Sparkær

Klik på kortet for at se i større størrelse.

Pejlemærker for Sparkærs udvikling

Det gennemgående tema for Sparkær er at skabe "udvikling ved sammenhold". Det skal ske ved at arbejde efter disse pejlemærker:

- bevare og styrke de kvaliteter Sparkær har allerede i dag
- fortsætte udviklingen af Sparkær som en god bosætningsby for alle aldre
- styrke og fortætte byens centrum
- styrke byens fælles faciliteter og grønne områder
- forbedre adgang til og færdsel i den omgivende natur

Udviklingen af Sparkær

Med 15 minutter i bil til centrum i Viborg og 25 minutter til Skive er Sparkær en god bosætningsby for pendlere.

Der er i dag planlagt for yderligere byvækst i den nordlige del af byen ved Billingevej, hvor der fortsat er plads til udbygning af enfamiliehuse og tæt-lav byggeri. Der er behov for, at området

styrkes med bedre fortovs- og stiforbindelser til resten af byen.

Borgerne ønsker at byggemulighederne andre steder i byen udnyttes til at etablere flere forskellige boligtyper for både yngre og ældre – ”begynderboliger” såvel som ældreboliger og andre mindre boligtyper, gerne rækkehuse til udlejning.

Området ved købmanden er centrum i byen og et godt sted at mødes. Der er god lokal opbakning, så borgerne vil gerne forbedre de trafikale forhold omkring købmanden, og tiltrække flere kunder udefra med bedre skiltning. I tilknytning til området ved købmanden ønsker borgerne at opstille en infotavle, der fortæller om lokalområdet og viser de lokale vandreruter på et kort. Generelt er der planer om at styrke markedsføringen af byen.

Centrum for udendørs aktiviteter i byen er Billingsparken, som borgerne ønsker at udvikle med flere aktiviteter og nye muligheder. Det rekreative område ved Søparken er også et populært mødested, men borgerne satser først og fremmest på udviklingen af Billingsparken. Konkret er der planer om at lave faciliteter til friluftstræning, ligesom der er ønsker om etablering af bålplads, shelters og eventuelt toiletter.

Borgerne er i det store hele tilfredse med byens udseende, men ønsker at ankomsten til byen igen markeres tydeligere med byport og blomster ved byskiltet. Et korps af bypedeller skal fremover hjælpe med at vedligeholde byen og byens grønne områder.

Borgerne har ønsker om at etablere flere naturstier rundt om byen, ligesom skiltningen af allerede eksisterende stier kan forbedres. Der arbejdes med flere ideer til ruter til både vandrestier og cykelstier, der forbinder Sparkær bedre med nærområderne.

En lokal borgergruppe har arbejdet for at få genetableret et togstop i Sparkær på linjen mellem Skive og Viborg. Det er forventningen, at togstoppet vil styrke bosætningen og lette hverdagen for byens borgere. I forbindelse med etablering af togstoppet, skal der arbejdes videre med byområdet omkring jernbanen og forskønnelse af færdselsarealerne omkring jernbanen.

En daglig trafikal udfordring opleves syd for Sparkær, hvor Langgade krydser Lundgårdsvej. Her køres for hurtigt, og vejen krydses dagligt af mange børn. Regelmæssig fartkontrol kan muligvis medvirke til at ændre bilisternes adfærd.

En meget stor ressource for byen er fællesskabet, samarbejdet og foreningslivet. Der er et godt samspil mellem byens samlingssteder, medborgerhus og forsamlingshus, og der samarbejdes mellem institutioner for børn og ældre.

Der er også et godt samarbejde med nabobyen Mønsted, især omkring idræt og spejder. Enkelte foreninger laver aktiviteter der sætter Sparkær på landkortet, mens alle foreninger hvert år bidrager til at arrangere Billingsfesten.

Byvækst

Det beregnede arealbehov viser, at der ikke er behov for nyt areal til hverken boliger eller erhverv i planperioden.

Byrådet vil arbejde for

For at understøtte Sparkærs udvikling, vil byrådet arbejde for:

- etablering af togstop
- omdannelse af byområdet omkring jernbanen og forskønnelse af færdselsarealer omkring jernbanen
- bedre sammenhænge i og rundt om byen
- at styrke byens indre strukturer

Det bliver i hvert enkelt projekt vurderet, om realisering forudsætter tilladelse og/eller dispensationer. Realisering afhænger af, at de nødvendige tilladelser kan opnås.

Borgerne vil derudover arbejde for

I forbindelse med arbejdet med den lokale udviklingsplan for Sparkær, har borgerne besluttet at arbejde videre med følgende projekter:

- Opgradering af Billingsparken – herunder fundraising til friluftstræning
- Bypedeller
- Infoskilt ved købmanden
- Tiltrækning af private bygherrer til rækkehuse
- Markedsføring af byen
- Styrter og lodsejraftaler

Disse projekter er borgernes egne og indgår ikke i den formelle kommuneplan eller anden kommunal prioritering på nuværende tidspunkt.

Signaturforklaring

Vejadgang

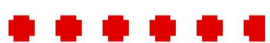
Eksisterende større veje

Forslag til nye større veje

Eksisterende større stier

Forslag til nye større stier

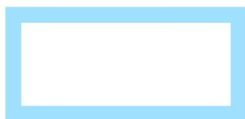
Boligområde under udbygning

Nyt boligområde

Perspektivområde - boliger

Erhvervsområde under udbygning

Nyt erhvervsområde

Perspektivområde - erhverv

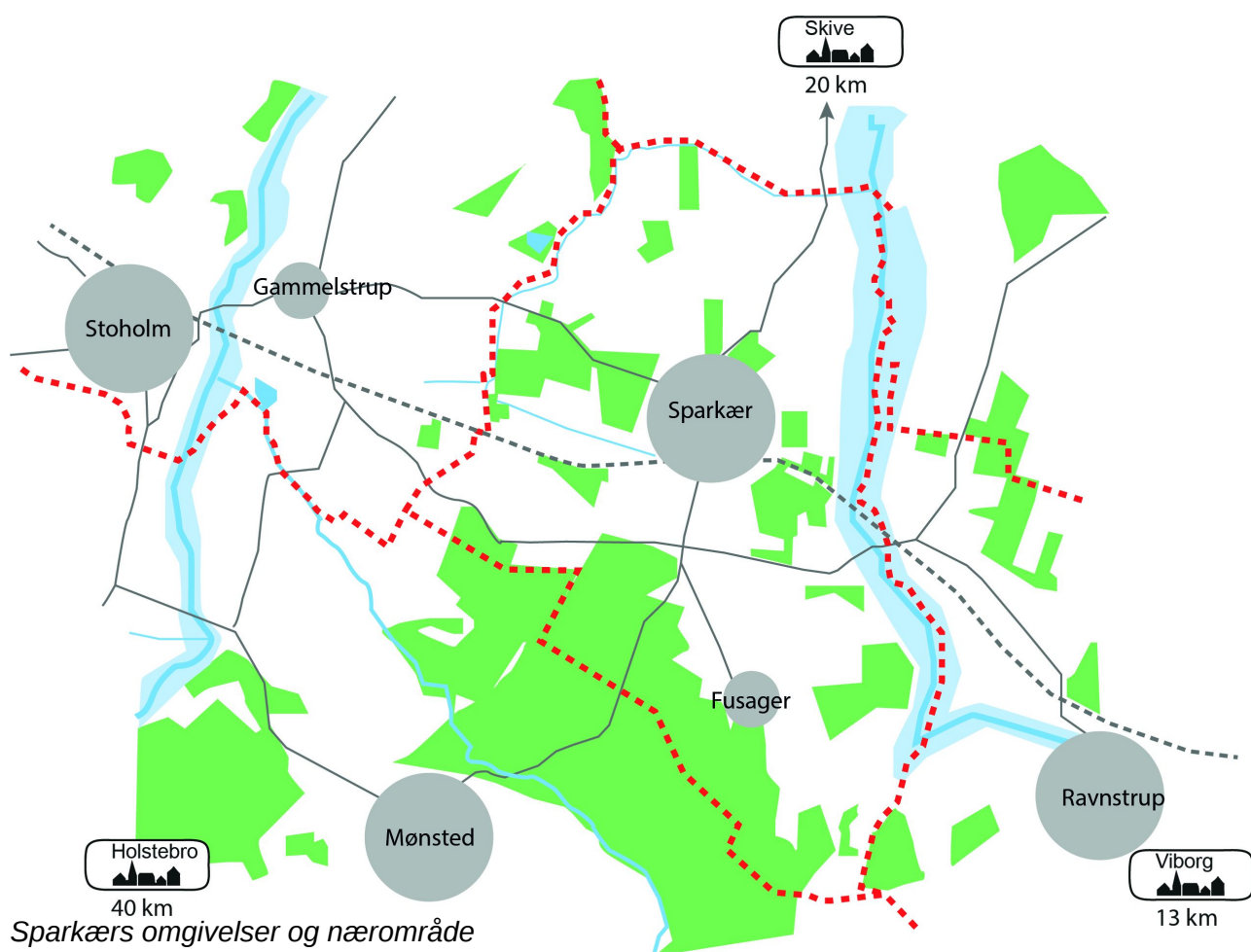

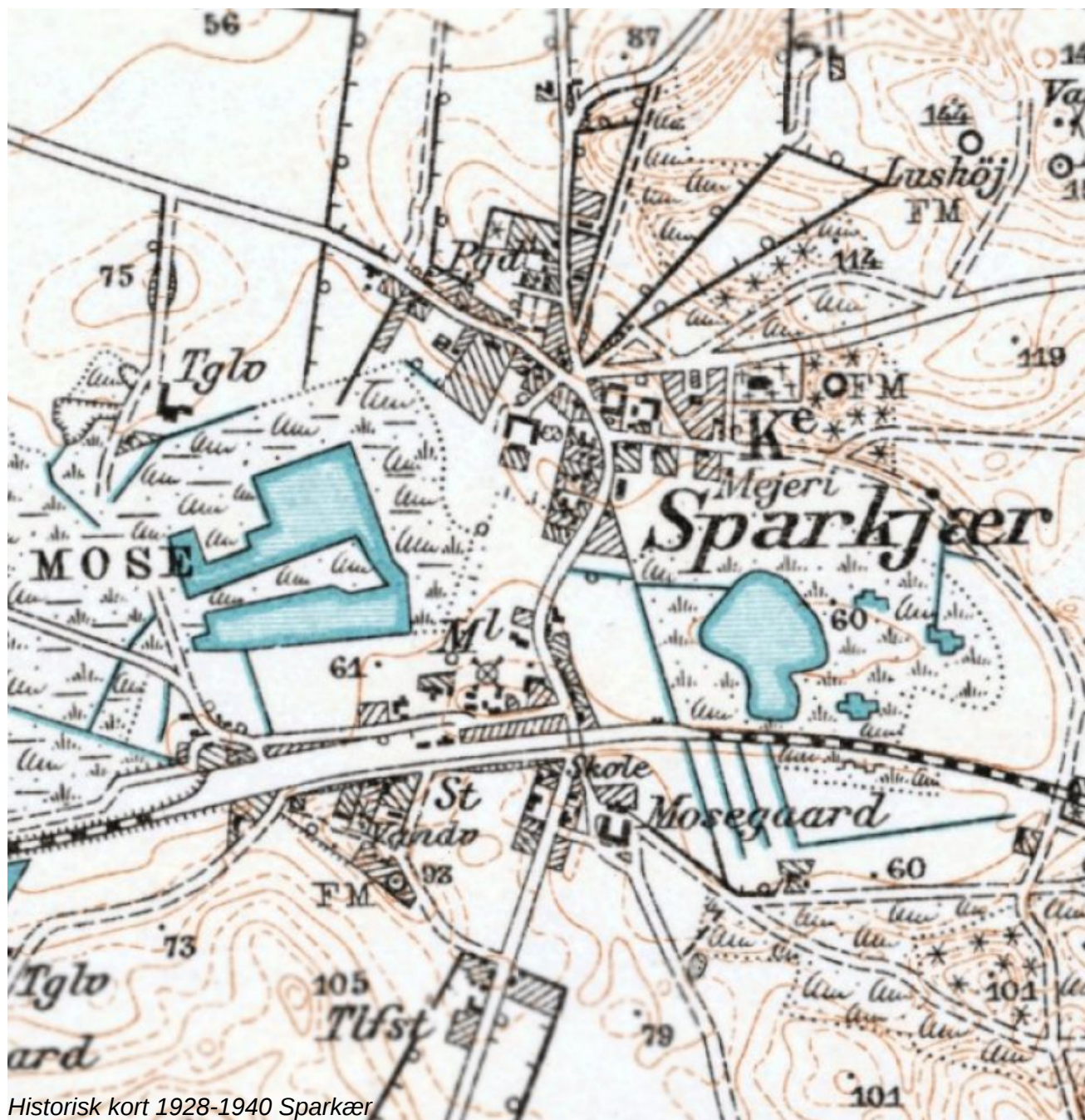
Nyt rekreativt område

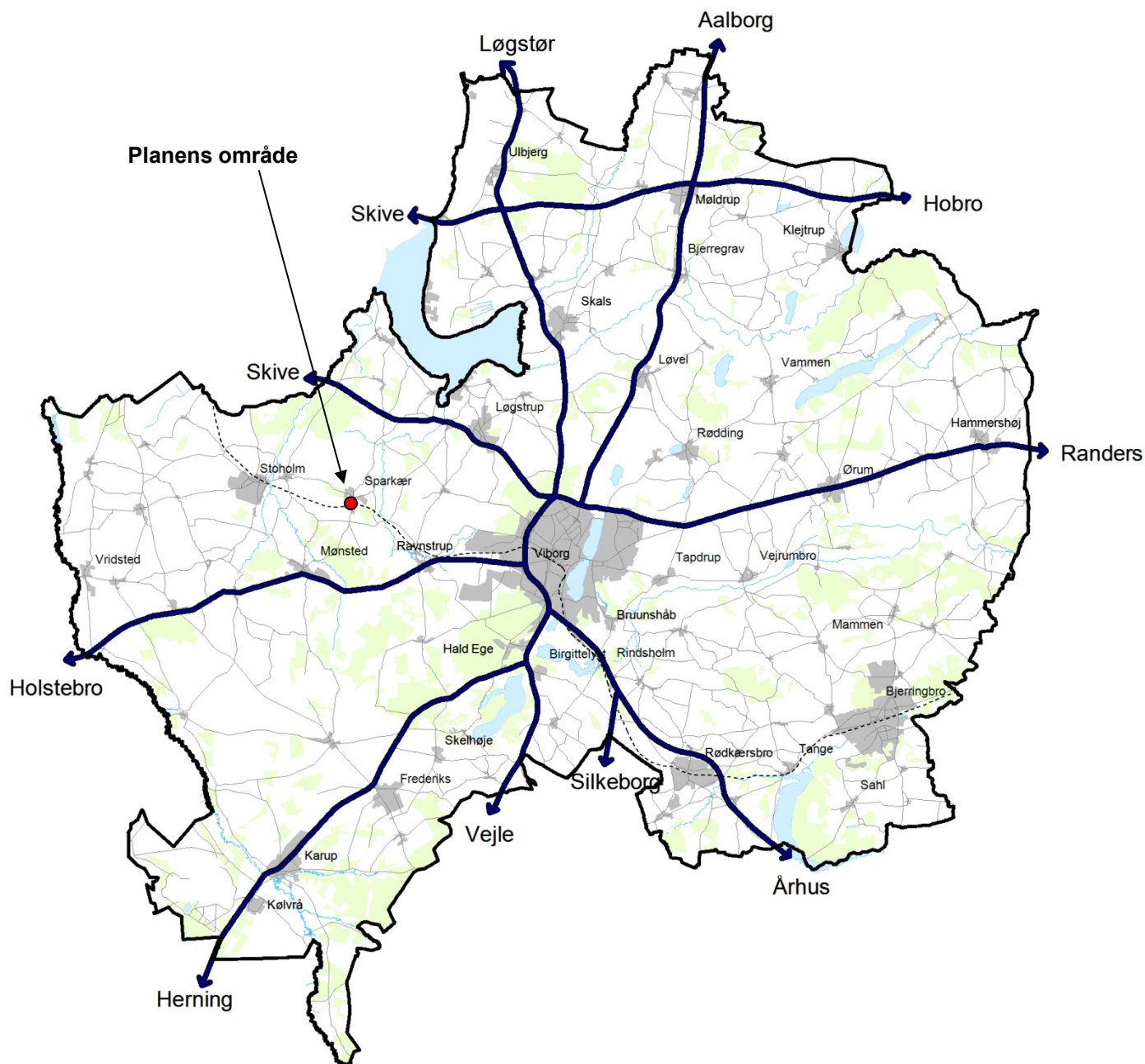
Nyt område til almen service

Signaturforklaring

Historisk kort 1928-1940 Sparkær

VIBORG
KOMMUNE

Teknik & Miljø

Plan og Byggeri

Prinsens Alle 5

8800 Viborg

Tlf.: 87 87 87 87

planogbyggeri@viborg.dk
www.viborg.dk